

Folkhälsomyndigheten

Transport av patientprover med frågeställning covid-19

Version 1 – 20200503

Patientprover som innehåller, eller som kan misstänkas innehålla, viruset SARS-CoV-2 ska klassificeras som UN 3373, Biologiskt ämne, kategori B. Detta gäller alltså patientprover tagna från personer med bekräftad eller misstänkt covid-19 samt prover andra prover tagna för analys med frågeställning covid-19.

Nedan beskrivs de bestämmelser som gäller för UN 3373 vid väg- respektive lufttransport. Observera att Postnord kräver att samtliga postförsändelser ska följa bestämmelserna i regelverket för lufttransport. Det är avsändarens ansvar att patientprovet är förpackat och märkt enligt bestämmelserna och att eventuell dokumentation som krävs medföljer.

Mer om klassificering av smittförande ämnen och de bestämmelser som gäller vid transport av sådana finns att läsa i foldern [Packa Provet Rätt](#) på Folkhälsomyndighetens hemsida. I denna beskrivs även de bestämmelser som gäller vid transport av kulturer och andra material som innehåller odlat SARS-CoV-2.

Inget i bestämmelserna har förändrats i och med spridningen av covid-19, dessa bestämmelser gällde även innan utbrott för prover från sjuka patienter, till exempel vid misstanke om influensa. Bestämmelserna gäller oavsett om provet skickas med en extern transportör eller om transport sker med egna fordon, till exempel från vårdcentral till laboratorium.

Allmänna bestämmelser för transport av UN 3373

Om inte annat nämns i de specifika avsnitten gäller följande:

Desinficering

Utsidan av förpackningarna får inte vara kontaminerade med patogener. Förpackningar som hanterats tillsammans med icke inneslutna patogener ska därför desinficeras med ett desinfektionsmedel som är verksamt mot patogenen.

Förpackningar

Förpackningarna ska vara av tillräckligt god kvalitet för att hålla för de stötar och belastning som de kan utsättas för under transporten. De ska vara tillverkade och förslutna på ett sådant sätt att de inte läcker under normala transportförhållanden. Eventuellt läckage får inte påverka menligt på förpackningens funktion.

Om flera primärkärl placeras i en sekundärförpackning ska de slås in med stötdämpande material var för sig eller separeras från varandra, så att kontakt inte förekommer. Sekundärförpackningar ska säkras i ytterförpackningen, till exempel med stötdämpande material, så att de inte kan röra sig fritt.

Märkning och etikettering

Godset ska vara varaktigt och tydligt märkt. Text ska vara minst 6 mm hög. Ytterförpackningar som innehåller primärkärl med ett flytande innehåll som överstiger 50 ml ska märkas med etikett med riktningsspilar på två motstående sidor.

Märkning och etikettering ska om möjligt placeras i anslutning till varandra på samma sida av godset (gäller inte riktningsspilar).

Bestämmelser för lufttransport av UN 3373, inklusive postförsändelser

Förpackning

Förpackningen ska bestå av minst **tre komponenter**:

1. Ett eller flera **täta primärkärl** (till exempel plaströr eller burkar).

För vätskor ska absorberande material placeras mellan primärkärlen och sekundärförpackningen i tillräcklig mängd för att ta upp hela innehållet som finns i primärkärlen.

2. en **tät sekundärförpackning** (till exempel en provhylsa eller en plastpåse med tät tejpförslutning), samt

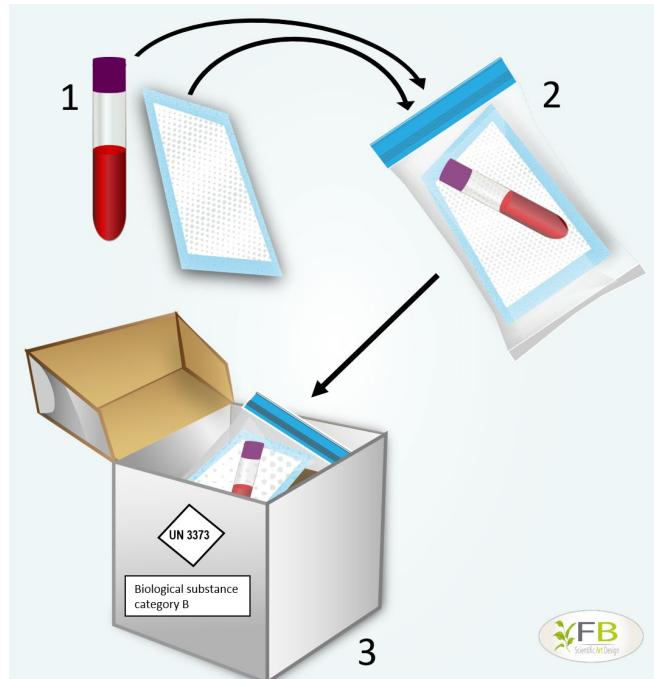
3. en **styv ytterförpackning** (till exempel en kartong) med åtminstone en sida med minst måtten 100 mm x 100 mm.

Primärkärl eller sekundärförpackningen ska kunna motstå ett invändigt tryck på 0,95 kPa (0,95 bar).

Innehållet i ett primärkärl får vara max 1 liter (kg) och det sammanlagda innehållet i en ytterförpackning max 4 liter (kg).

Märkning och etikettering

- Biological substance, Category B
- Etikett UN 3373, se bild till höger
- Avsändarens namn och adress
- Mottagarens namn och adress
- Ansvarig person och telefonnummer till denna (ska kunna svara på frågor om godset vid till exempel en olycka). Detta är inget krav om avsändaren kan säkerställa att informationen finns på flygfraktsedeln.

Figur 1: Exempel på förpackning av gods tillordnat UN 3373 för transport med post eller flyg. I detta exempel används en plastpåse med tät tejpförslutning som sekundärförpackning och en styv kartong som ytterförpackning.

Dokumentation

En detaljerad innehållsförteckning skriven på engelska, till exempel en remiss, ska placeras mellan sekundär- och ytterförpackningen. Detta är inget krav för postförsändelser. Vid transport av UN 3373 behövs inte Shippers Declaration eller annan dokumentation.

Transportör

Gods tillhörande UN 3373 kan skickas med vanlig post (Postnord) inom Sverige om bestämmelserna i ICAO-Ti förpackningsinstruktion PI650 efterlevs. Detta innebär att instruktioner för lufttransport ovan ska följas. För postförsändelser utanför Sverige kan andra regler gälla. Postförsändelser kan lämnas i postlåda eller till Postnords företagscenter men får inte lämnas till ombud.

Bestämmelser för vägtransport av UN 3373

Förpackning

Förpackningen ska bestå av minst **tre komponenter**:

1. Ett eller flera **täta primärkärl** (till exempel plaströr eller burkar).

För vätskor ska absorberande material placeras mellan primärkärlen och sekundärförpackningen i tillräcklig mängd för att ta upp hela innehållet som finns i primärkärlen.

2. en **tät sekundärförpackning** (till exempel en provhylsa eller en plastpåse med tät tejpförslutning), samt

3. en **ytterförpackning** med åtminstone en sida med minst måtten 100 mm x 100 mm.

Antingen **sekundär- eller ytterförpackning ska vara styv**. Primärkärlat eller sekundärförpackningen ska kunna motstå ett invändigt tryck på 0,95 kPa (0,95 bar).

Märkning och etikettering

- Biologiskt ämne, Kategori B
- Etikett UN 3373, se bild till höger.

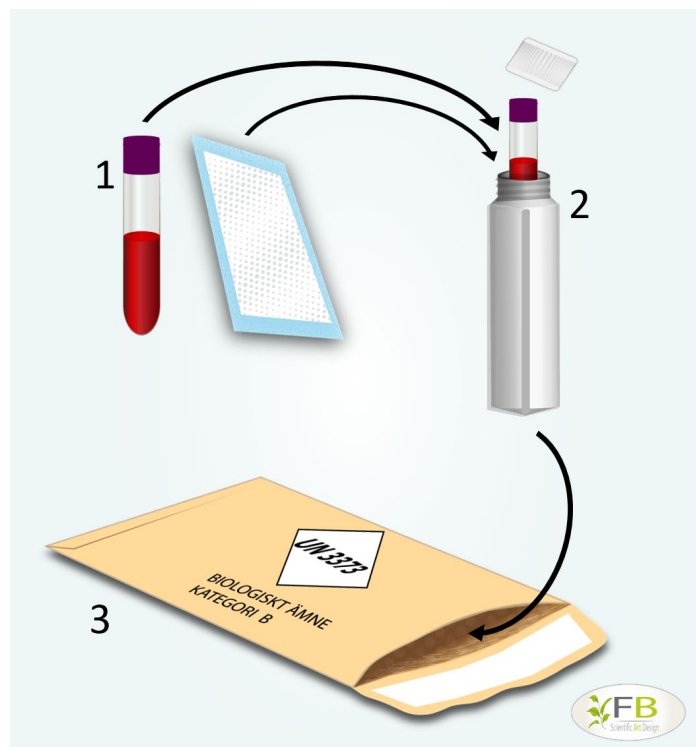
Dokumentation

Inga krav på godsdeklaration eller annan dokumentation.

Transportör

Det finns inga särskilda krav på transportören (så som att föraren ska ha ADR-certifikat).

Observera att om godset skickas som vanlig post (Postnord) ska bestämmelser för flygtransport följas!

Figur 2: Exempel på förpackning av gods tillordnat UN 3373 för transport på väg. I detta exempel används en transporthylsa som sekundärförpackning och ett vadderat kuvert som ytterförpackning.

Förslag på förpackning vid vägtransport av flera prover i en förpackning

Detta förslag bygger på de provboxar (transportbox för laborieprover) som dagligen används inom flera regioner för transport av större mängder prover mellan till exempel vårdcentraler och laborier.

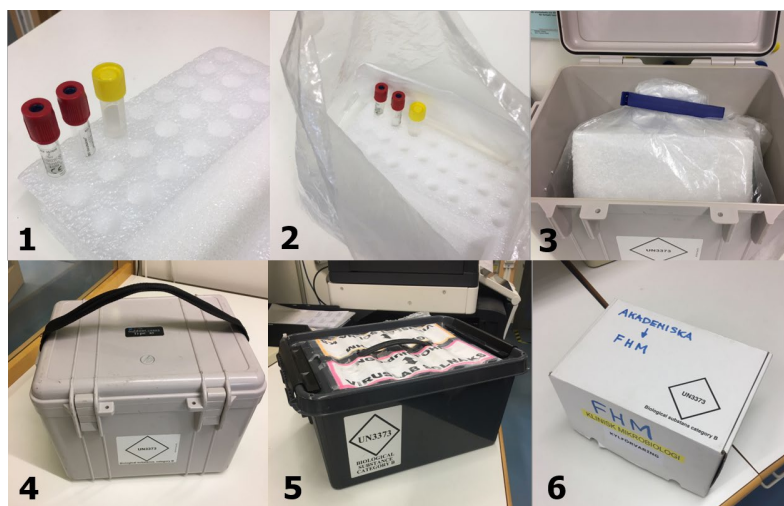
Primärkärlet utgörs av ordinarie rör för det relevanta provtagningsmaterialet. Detta kan till exempel vara röret som nasopharynx-pinnen kommer i, ett plaströr för en bomullspinne, ett blodrör eller en fecesburk. Primärkärlen kan stå i ett ställ eller motsvarande om det underlättar. Ett eller flera primärkärl placeras tillsammans med absorberande material (i tillräcklig mängd för att absorbera hela provets innehåll) i...

...sekundärförpackningen som består av en plastpåse. Denna försluts på ett sådant sätt att påsen blir tät. Beroende på förutsättningar kan detta till exempel vara genom att tejpa igen påsen eller genom att använda en påsklämma. Den förslutna påsen placeras i en ...

... ytterförpackningen bestående av en provbox/transportbox för laborieprover. En annan styv förpackning, t.ex. en kartong, kan användas förutsatt att denna förslutas på ett sådant sätt att den inte går upp vid till exempel ett fall.

Ytterförpackningen märks med etikett för UN 3373 samt texten "BIOLOGISKT ÄMNE, KATEGORI B".

Ytterförpackning och eventuell påsklämma kan återanvändas. Det krävs ingen särskilt utbildad transportör för att transportera provet. Det finns inga krav på dokumentation som ska åtfölja provet.

Figur 3: Förslag på förpackning: **1.** Primärkärl, i detta fall blodrör och rör med bomullspinne. **2.** Primärkärlen placeras i plastpåse tillsammans med absorberande material och i detta fall ett ställ. **3.** Plastpåsen försluts med en påsklämma och placeras i en ytterförpackning märkt med etikett UN3373 och texten "BIOLOGISKT ÄMNE KATEGORI B". **4.** Exempel på ytterförpackning, Provtransportlåda i plast. **5.** Exempel på ytterförpackning, plastlåda. **6.** Exempel på ytterförpackning, kartong.